

S. Sayısı : 220

Posta, Telgraf ve Telefon Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Komisyonu raporu (1/199)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/831,6 - 1552

4. VI. 1947

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 26 . V . 1947 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gereği ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı gider bütçesine konulan ödenekten doğum, ölüm yardımlarının, bütçenin hazırlanmasından sonra kabul buyurulan 4988 sayılı Kanun gereğince memur aylıklarına yapılan zam nispetinde çoğalması, diğer bazı tertiplere ait ödeneklerin de ilgili gerekçelerinde arz ve izah edildiği üzere gerek kanunî sebepler ve gerek tesis, inşaa ve onarım işlerine verilen huz dolayısıyla yıl sonuna kadar tahakkuk edecek ihtiyaçları karşılamaya kâfi gelmeyeceği anlaşılmış olduğundan bu gibi tertiplere 1 868.500 lira ödenek eklenmesi zarurî görülmüş ve yapılan incelemede bu miktardan 368 500 liranın diğer bölümlerden indirilmesi suretiyle sağlanabileceği ve 1 500 000 lirası için de ek ödenek alınması lâzım geleceği noticesine varılmıştır.

Ek ödeneye karşılık temini için yapılan tetkikatta 1946 yılı sonu itibarıyla hazırlanan genel mizanına göre 1947 yılına intikal edecek nakit fazlasının muhammenattan 515 718 lira noksanıyla 6 084 281 lira olarak devrettiği, ancak 1946 yılında bazı dairelerce tahakkuk ettirilerek bütçe emanetine alınan ve 1947 de idareye ödenen 2 330 000 liralık posta ve telgraf gelirinden işbu 515 720 liranın mahsubu halinde müdevver nakit mevcudunun hakikatte 1 814 280 lira fazla olduğunu da 1 500 000 lira ek ödeneye karşılayacağı anlaşılmıştır.

Bölüm : 6 - Madde : 3 — Doğum yardımı

Bu tertip için 1947 yılı bütçesiyle 100 000 lira ödenek alınmıştır.

4598 sayılı Kanun gereğince verilmekte olan bu yardımın 1947 yılı bütçesinin tanziminden sonra kabul buyurulan 4988 sayılı Kanunla memur aylıklarına yapılan zam nispetinde çoğalması dolayısıyla alınan ödenek ihtiyacı karşılamaya kâfi gelmemiş ve senenin daha ilk dört ayı zarfında tamamına yakın bir kısmı harcanmıştır.

Bu vaziyete göre geri kalan aylar içinde tahakkuk edecek yardımları ödeyebilmek için daha 200 000 liraya ihtiyaç olduğu anlaşılmıştır.

Bölüm : 6 - Madde : 4 — Ölüm yardımı

Bu tertipten de 1947 yılı bütçesiyle 20 000 lira ödenek alınmıştır.

Yukarıda arz ve işaret edilen sebepler dolayısıyla bu tertibe konulan ödenek de ihtiyaca yeterli kâfi gelmemiş ve yıl sonuna kadar geçecek süre için daha 50 000 lira zaruri görülmüştür.

Bölüm : 13 - Madde : 2 — Geçici yörev yolluğu

1947 yılı bütçesiyle bu tertipten 250 000 lira ödenek alınmıştır.

Açılacak yeni telefon devreleriyle mevcut telgraf ve telefon şebeke ve tesislerinin ıslah ve takviyesi için sipariş edilen malzemenin peyderpey metalekete girmesi dolayısıyla tesis ve tamir işlerine mütaaddit kollardan başlanmış ve bu işlerde çalıştırılmak için başka mütakalardan getirilmesine zaruret görülen mühendis, fen müfettişi, fen memuru, başbakıcı ve bakıcılara yapılan tediyeler mühim bir yekûna balığ olmakta bulunmuş olduğundan başlanan işlerin sekteye uğramaması ve diğer geçici görevlerin yaptırılmasına imkân verilmesi için bu tertibe daha 100 000 liraya eklenmesi zarureti karşısında kalınmıştır.

Bölüm : 39. — 3375 sayılı Kanun gereğince kaldırılmış İzmir Telefon Şirketine ödenecek taksit karşılığı

3375 sayılı Kanun gereğince satın alınmış olan İzmir Telefon Tesisatı için satınalma mukavele-
namesinin 8 nci maddesine göre her yıl A. B. C. serilerine ayrılmış bonolar mukabilinde 60 000
lira ödenmekte idi.

Bahsi geçen maddeye göre (A) serisi senetlerinin İzmir Belediyesine Türk lirası olarak (B) se-
risi senetlerinin İstokholm'de L. M. Ericson Şirketine veya emrine 3,075 sabit kur üzerinden İsveç
koronu olarak, (C) serisi senetlerinin de Türkiye'de döviz takyidatı kalktığı takdirde aynen (B)
serisi senetleri gibi İstokholm'de, döviz takyidatı devam ettiği müddetçe bunları ibraz edecek olan
Türkiye'deki Millî Bankalardan birine vâde tarihindeki satış rayiçi üzerinden ödenmesi megrut bu-
lunduğu hade 1947 yılı bütçesinin tanziminde (C) serisinden olan bonoya ait vâde tarihindeki kur
farkının nazarı itibara alınmadığı anlaşılmışından tediyatın temini için daha 18 500 liraya ihti-
yaç hissedilmiş bulunmaktadır.

Bölüm : 17 - Madde : 2 — 4892 sayılı Kanun gereğince girişilen ve girişilecek olan yüklenmeler karşılığı

Le Materiel Telephonique adlı bir Fransız firması tarafından tesis edilmiş olan İstanbul,
Beyoğlu, Kadıköy Telefon santralleri Fransanın İkinci Dünya Harbine katılması dolayısıyla
harb yılları içinde tevsi ve takviye edilmemişti.

Harbin sona ermesi üzerine bu imkânın hasıl olduğu sanılmış isede Fransızlar iptidai malbeme
ve işçi temininde güçlük çektiklerini ileri sürerek idarece istenilen tevsiatı tamamen yapma-
ya muktedir bulunmadıklarını bildirmişlerdir.

Fransanın harbten yeni çıkmış olması dolayısıyla firma ne yapabilirse ontula iktifa edilme-
si idarece zaruri görülmüş ve İstanbul santrallerinin ancak günün ihtiyaçlarını karşılayabile-
cek şekilde takviye ve tevsi sözleşmeye bağlanmıştır.

Le Materiel Telephonique firması, İstanbul ve Beyoğlu santrallerinin yarım ihtiyaçlarını
karşılayacak şekilde tevsi ve küçük santrallerin otomatikleştirilmesi için idarece istenilen tevsi
yapılmakta olan taleplere müspet cevap verebilmek imkânını ancak son günlerde bulabilmiştir.

Firmanın idareye gönderdiği teknik proje ile sözleşme projesinin tetkikından İstanbul ve Bey-
oğlu santrallerinin idarece istenilen şekilde tevsi için 215 milyon Fransız Frankına (Takriben
5 milyon Türk lirası) ihtiyaç vardır.

Bu paranın yüzde otuzunun peşin, yüzde otuzunun sözleşmenin imzasından altı ay sonra veril-
mesi firmaya istenilmekte olduğundan İstanbul ve Beyoğlu santrallerinin tevsiatını sözleşmeye
bağlamak için 3 milyon Frank ödeneğe ihtiyaç vardır.

Buna ek olarak mevcut ve serbest ödenek miktarı 1,5 milyon liradan ibaret bulunduğu için kötü durumları artık hiç kimsenin meşhulü olmayan İstanbul Telefon Şirketi için 1947 yılı Bütçesinin 17/2 tertibine mevzu 7 milyon liralık ödeneye 1,5 milyon liranın ilavesi ne lüzum ve zaruret hâlinde olmuştur.

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No: 1/199

Karar No: 123

14. VI. 1947

Yüksek Başkanlığa

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 4. VI. 1947 tarihli ve 6/1552 sayılı tezkeresiyle Yüksek Mecliste sunulan kanun tasarısı Komisyonumuza havale buyurulmakla Ulaştırma Bakanı Şikri Koçak, P. T. T. Genel Müdürü ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mali kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Tasarı ile Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğünün 1947 yılı bütçesinin muhtelif bölümleri arasında 368 500 liralık aktarma yapılması ve 4892 sayılı Genel Müdürlük ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye yetki veren kanun gereğince bu yıl harcama için ödeneye ek olarak 17 nci bölümün 2 nci maddesine 1,5 milyon liralık bir ödenek verilmesi istenilmektedir.

Komisyonunda yapılacak açıklamalardan anlaşıldığına göre aktarma konusuna giren ve ödenekleri bu yıl sonuna kadar yetiştiremeyeceği bildirilen ödeneklerden birini doğum ve ölüm yardımları teşkil etmekte olup 4988 sayılı kanunun uygulanmasından doğan maaş artmalarına göre 250 000 liralık bir ödeneye ihtiyaç hasil olduğu bu yıl içinde idarenin eline geçen malzeme ile yeni hatlar inşasına imkân elde edildiğinden diğer servislerden bu hatlara gönderilen memurlar için geçici görev yolluğu maddesine 100 000 ve İzmir Telefon Şirketine ödenecek İş-yiçre Fransı farkı olan 18 500 liranın diğer ter-

tipleri mevcut hükümlerden yapılabilen tasarrufların aktarılması suretiyle teklif edilen ve toplamı 366 500 liraya varan Aktarma Komisyonumuzca da yerinde görülerek tasarının birinci maddesi ve buna bağlı cetvel aynıyle kabul edilmiştir.

İdareye gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye yetkisini veren 4892 sayılı kanuna dayanılarak İstanbul Telefon Şebekesinin esaslı ıslahı için kendisiyle bağlı yapılan şirketle yine İstanbul bahliyesunun otomatige çevrilmesi ve memleket içinde diğer bazı mahallerde telefon tesisleri yapılması hususlarında yeni bir anlaşmaya varıldığından bu yıl daha 3 milyon liralık tasarruflar yapılabileceği görülmüş ve bugünün şartları içinde şebekenin ihtiyacını sağlayacak hale konması için tesisatın gerektirdiği malzeme ve cihazların temini imkân karşısında buna tesvül edilmesi yerinde ve faydeli bulunmuş ve bunu karşılayabilmek üzere geçen yıl alacak hesabından elde edilen 2 330 000 lira fazladan 1,5 milyon liranın bu işe tahsis ve bütçede mevcut 1,5 milyon lira ile birlikte bu yeni anlaşma karşılığının temini imkânı elde edileceği anlaşılmıştır.

Komisyonumuz bu isteği de yerinde bularak maddeyi ve tasarıyı teklif gibi aynıyle kabul etmiş bulunmaktadır.

Kanunuyun onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Ko. Başkanı
Edirne

M. N. Gündüzalp

Sözcü
İzmir

M. Bırsal

Katip
Ankara

F. Öymen

Ankara	Ankara	Balkesir	Istanbul	Izmir	Kırşehir
N. C. Akheman	C. Gölet	E. Altan	Dr. A. Advar	S. Dikmen	Ş. Torgut
Bursa	Diyarbakır	Eskişehir	Niğde	Samsun	Yozgad
F. Bük	I. H. Tigré	A. Potuoğlu	R. Gürsoy	M. A. Yörüker	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik cetvelde yazılı bölümleri arasında (368 500) liralık aktarma yapılmıştır.

MADDE 2. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü 1947 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin 17 nci (Tesisat ve bina inşaatı ile taşıt satınalma giderleri) bölümünün 2 nci (4992 sayılı Kanun gereğince girişilen ve girişilecek olan yüklenmeler karşılığı) maddesine (1 500 000) lira ek ödenek verilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan
R. Peker

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
M. Ökmen

Devlet Bakanı
M. A. Renda

Adalet Bakanı
Ş. Devrin

Millî Savunma Bakanı
C. C. Toydemir

İçişleri Bakanı
Ş. Sökmenşier

Dışişleri Bakanı
H. Saka

Maliye Bakanı
H. N. Keşmir

Millî Eğitim Bakanı
İzzet Ş. Sıvrar

Bayındırlık Bakanı
C. K. İncedayı

Ekonomi Bakanı
T. B. Balta

Sağlık ve Sosyal Y. Bakanı
Dr. B. Uş

Gümrük ve Tekel Bakanı
T. Coşkan

Tarım Bakanı
F. Kurdoğlu

Ulaştırma Bakanı
Ş. Koçak

Ticaret Bakanı
A. İnan

Çalışma Bakanı
Dr. S. İrmak

Hükümetin teklifine bağlı
GENEL

B.	M.	Ödeneğin çeşidi	Düğülen	Eklenen
1		Aylıklar:		
	1	Memurlar aylığı	250 000	
6		4178 ve 4598 sayılı Kanunlar gereğince verilecek zamlar ve yardımlar :		
	3	Doğum yardımı		200 000
	4	Ölüm		50 000
		Bütün toplamı		250 000
9		İller büro giderleri:		
	5	Öteberi giderleri	18 500	
13		Yolluklar :		
	2	Geçici görev yolluğu		100 000
22		Sanatoryum her türlü giderleri	100 000	
39		3375 sayılı Kanun gereğince kaldırılması İzmir Telefon Şirketine ödenecek taksit karşılığı		18 500
		GENEL TOPLAM	398 500	398 500